

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Exercitia Spiritualia Ad Mentem Et Normam D. Ignatii

Conscripta & Adaptata Usui Personarum Ecclesiasticarum Pro sacra solitudine singulis annis ineunda, & in octo vel decem dies protrahenda

Maffei, Pietro Antonio

Augsburg ; Regensburg, 1740

VD18 80488137

Historia decima quinta Pro Meditatione decima quinta De Christi vita publica.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60293](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60293)

fugam prudentem nimis frequentium concursationum, modestam animi demissionem, omnis ambitionis detestationem, tranquillitatem, quietem, & pacem animi. Et hæ virtutes omnes sunt à Christo propositæ, & à sancto Archidiacono Bernardo pia æmulatione, & imitatione in praxim deductæ.

Tu quoque æmulare charismata meliora, & cordi tuo inferre has virtutes; sunt enim cuivis homini Ecclesiastico non solum convenientes, sed etiam necessariae, quem vivere oportet in mundo extra mundum, juxta placita & dogmata Christi, placitis & dictaminibus mundi è diametro contraria.

Historia decima quinta.

Pro Meditatione decima quinta.

De Christi Vita publica.

MUnus prædicandi Evangelium Ecclesiasticis hominibus, etiam Sacerdotio necdum insignitis propriè competit: hoc sufficienter indicat porrectus ab Episcopo Evangeliorum liber, etiam illis, quos in Diaconos solummodo consecrat, ut illa prædicent ac explicent populo. Verùm, qui hoc tanti momenti munere ritè cupit fungi, necesse habet, ut juxta exemplum

plum Christi prius faciat, quàm dicat:
Cæpit J. Esus facere & docere. Act. c. 1.

Docere, & magna eloquentia è suggestu proponere populo æternas Veritates, & inconcussa dogmata nostræ fidei, factis autem, & dissoluto vivendi tenore eadem convellere, iisque contradicere, est una manu ædificare, & alterâ destruere. Ecclesiastes, qui opere non complet, quod dicit, & verbis docet, fax est, quæ aliis præluceat, & viam monstrat, & seipsam absumit, ac perdit. Quale lucrum, aut commodum, si plurimas Deo lucretur animas, & his cælum impleat, ipse verò suam animam orco immolet? *Quid prodest homini, si mundum universum lucretur, anima verò sua detrimentum patiat? Matth. c. 16.*

Nihilominus etiam inter Ecclesiasticos inveniuntur, qui artem bene, & eleganter dicendi conjungunt cum arte malè vivendi: ex horum grege fuit Sacerdos ille, communibus auditorum omnium laudibus, & plausibus decantatus, & exceptus, sed coram Deo omni vituperio, & contemptu dignissimus, in quem optimè quadrabat illud Satyrici: *Qui simulant Curios, & bacchanalia vivunt. Juven. Saty. 2.*

De hoc narrat P. Alphonsus de Andrada in suo Itinerario, gradu secundo, & P. Joannes Sebastiani Tomo 2. de statu sacerdotali, eum Romæ ad Domum Profef-

fessam Societatis Jesu accurrisse eo tempore, quo divus Borgia Societati præerat ut Præpositus Generalis; petebat, & urgebat is ad ejus alloquium ocyus admitti; habere se negotia summi momenti, salutem animæ concernentia, quæ moram non paterentur, cum ipso pertractanda. Responderi, seque humanissimè excusari iussit Borgia; quò minus ipsum suâ præsentia, ut unicè optaret, solari possit, ob stare negotium maximi ponderis, à quo manum retrahere ne ad momentum quidem liceret; mittere se loco sui Patrem Didacum Acosta, qui cum sit vir non solum doctrinâ, sed & probitate & ascensi conspicuus, facile allaturus esset desideratam opem.

Sacerdos hac substitutione contentus, Patrem Acosta præeuntem subsequitur, eumque jam remotis arbitris in cubiculo in hunc ferè modum alloquitur: Paterni, nisi tu succurras, actum est mecum: tam profundè infixus sum in luto carnalium foeditatum, ut post elusa omnia remedia, etiam prodigiosè à Deo oblata, certò submergendus, & tristi naufragio æternum periturus sim, nisi tu tabulam, & auxiliarem dexteram porrexeris: nunc interim miseras meas explicanti patientes, & benignas aures porrige.

Loquere, enarra, quod & quantum voles; effunde velut aquam cor tuum, re-

(K)

ponit

ponit Pater, excipiam omnia patientibus & commiserantibus auribus; prius tu loquendo, quàm ego audiendo, fessus eris. Sic ergò pergit Sacerdos: Dum aliquando equo vectus iter prosequor viâ regiâ, ex obliqua via prorumpit bestia mirabilis, mole ingens, hirsuta, aspectu horrida, ferocissima, quæ videbatur ipsus esse diabolus. Subditis equo calcari- bus, veloci fugâ paravam me imminenti bestię subducere furis; sed hæc omni equo velocior, me faciliè affecuta est, tantòque impetu in meum equum in- vecta, ut hunc in terram prostraverit resu- pinum, meque sub equi ita everfi mole vix non oppresserit. Deus hoc infortu- nio me tunc tantùm terrere, & monere, & non æternis, ut merebar, ignibus pu- nire voluit. Sed timor iste non diuturni officii magister fuit: vix per aliquot dies cupiditatibus meis frænum injeci, mox iterum laxavi, in pristinum volutabrum reversus, ab initio non sine remordentis conscientię admonitu, paulò post sine omni conscientię jam obtusæ, & cauteriatæ sensu.

Sed quod de me ipso non satis mirari potui, nec possum, ego tot, ac tam gravi- bus oneratus peccatis, fulminabam, & tonabam ex Cathedra contra peccatores, minabar ipsis præsentem interitum, ig- nem æternum; convertebam illos, quin
con-

converterem me ipsum silice duriolem ; imò videbantur mihi peccata mea superare, & excedere infinitam Dei misericordiam, omnes hujus artes, & miserationes: eò jam fermè processeram, ut de venia mihi, meisque delictis impertiendâ jam penè desperaverim, & animum desponderim.

Huc spectat aliud Divinæ misericordiæ prodigium, quo me ex fatali peccatorum lethargo excitare voluit. Dicturus pro more ad populum, pro themate assumpsi probandam & dilaudandam infinitam misericordiam Dei erga peccatores, ejusque promptitudinem ad eos, qui ad se pœnitentiam acturi revertuntur, passis brachiis excipiendos, quamvis numerus ac cumulus commissorum gravissimorum peccatorum etiam singulis diebus sæpiùs per plures annos auctus, superaret capillos capitis & arenas, quæ jacent in litore maris; quod tanta emphasi, tanto fervore proposui, ut totum auditorium in teneras lachrymas, & contriti cordis singultus solveretur.

Solutâ concione me ex cathedra descendentem, & domum properantem insequitur primæ nobilitatis vir, & altâ voce compellat: Præclarissime & zelosissime Domine Concionator! unum, obsecro verbum. Ego, qui illum jam observaveram, & audiebam, simulans surditatem,

(K 2)

tem,

tem, & cæcitatem citatis passibus portæ domûs appropinquabam. Ille pariter citatioribus passibus me sequebatur, & preces suas altiore semper voce ingeminabat, ita, ut meam simulationem, quin illam adverteret, prosequi non potuerim amplius: itaque me illi obvertens, me excusavi; defectum temporis, meamque lassitudinem, quippe, qui adhuc copioso sudore diffluerem, causatus. Non tamen acquievit ille; sed acrius instabat, replicans, uterem cum ipso illâ misericordiâ, quam tantoperè, & tam contentiosè deprædicaveram; implerem officium veri & genuini ministri. Et ego, quamvis semper fuerim homo pessimæ vitæ, semper tamen sedulò curavi, ne vel minimum præjudicium meo bono nomini inferrem, & conceptam de me æstimationem hominum, qui me adhuc vivum Sanctis annumerabant, everterem, coactus fui ipsius confessionem excipere.

Domum meam ingressus, & meis pedibus advolutus, madidis oculis, ego, inquit, sum obstinatus ille, & gravissimus peccator, cui DEus; ut tuetipse dixisti, tenerrimam suam clementiam, & uberrimam misericordiam exhibere paratus est, de qua jam desperare incipiebam: Pergebat inter altos singultus, & amarissimas lachrymas, quæ confitenti verba præfocabant, & vocem elidebant, se accusare de

de gravissimis sceleribus, & enormibus peccatis; peccatis non suis, sed meis; nam distinctè & clarè enumerabat peccata, quæ & quot ego commiseram, adjungendo speciem, numerum, circumstantias, ita ut ego ipsemet, qui hæc commiseram, ea non potuissem tam dilucidè exponere, si post longum & accuratum examen, atque animi discussionem de iis me pro sacro tribunali voluissem accusare. Ad finem subjunxit, modicam sibi spem affulgere impetrandi à Divina misericordia veniam tot & tam enormium scelerum, ac delictorum.

Facile est conjicere, quanto stupore defixus ibi hæserim, mihimet ipsi ereptus, nam videbar mihi audire meipsum mihi confitentem, quod mihi multò largiorem sudorem expressit, quàm concio paulò antè summa contentione è sacro suggestu perorata. Nihilominus diu animi anceps quid agerem, tandem conclusi, facile contingere potuisse, ut inter tot hujus perverti mundi pericula alius similis farinae homo, eadem committeret peccata, quæ commiseram ego miserrimus peccator; unde cœpi meo Confessarii munere fungi, varia suggerendo solatia pœnitenti, eum animando ad concipiendam firmam spem omni exclusa dubitatione, & pusillanimitate, ingentésque animos in infinita Dei clementia, & inexhausta misericordia fun-

dandos, illis ipsis usus argumentis & rationibus, quas fusè pro concione exposueram.

Tunc Nobilis ille pœnitens in pedes se erigens ex reo factus Judex, his me verbis incessit: infelix, & miserrime homuncio: Ecce tu despondes animum, & de misericordia Dei diffidis? cum tamen tu aliis persuasissimum esse velis, misericordiam nullo unquam cumulo, vel numero peccatorum, quamvis enormissimorum excedi & superari posse? credis, quæ dicis, vel non credis? si non credis; quare ergo prædicas, & ut articulum fidei credendum proponis? si credis, cur ergo diffidis? tempus est rumpendi tandem peccatorum catenas, quibus ligaris, postquam toties ad respiscendum, & agenda pœnitentiam à Deo vocatus & stimulatus fuisti. Væ tibi, si adhuc differs, moras ex moris nectis, & ictum Divinæ vindictæ expectas. Hæc elocutus evanuit ex oculis: non alius sub hoc schemate latuerit, quàm Angelus custos meus.

Erexerunt se, & unitis viribus irruerunt in me admiratio, pudor, extrema tristitia, timor, horror vitæ meæ hæctenus tam male inter tot abominanda scclera actæ, & vix non trepidantis cordis anhelitum suppresserunt. Non sapiebat cibus, non potus; nullum capere poteram somnum, nullam quietem, diu noctûque in rivos

lachrymarum diffluebant oculi, animum millies repetitis propositis, non amplius peccandi obfirmaveram: Sed hæc omnia exprefferat solus pœnæ timor, non horror culpæ, aut dolor ob offensum Deum optimum, summè bonum, & summè amabilem.

His non obstantibus, prima, quæ se obtulit, occasio iterum me in antiquum præcipitavit lutum; tanta erat vis, & tyrannis inolitæ consuetudinis. Nec unâ tantum vice relapsus sum, sed sæpius, & longè frequentius, quàm prius: adhuc exhorresco, & totis contremisco artibus hæc recoquens. Nihilominus sustinuit, & toleravit me patiens, & longanimis Deus, & quò longiùs ab ipso fugiebam, eò velociùs me insequabatur non solum internis conscientiæ remorsibus instans, sed etiam externis prodigiis compellens.

Sacrificantem ad aram, quod frequenter solebam ex respectu humano, & ut Sanctitatis famam apud populum conservarem, atque augerem, Christus ex consecrato pane clarâ & sensibili voce ita me fuit allocutus: Quid feci tibi, in quo te offendi, quòd me tam malè habeas, tam crudè & crudeliter tractes, cum ego vicissim tam suaviter & amicè tecum agam? quot verba, tot erant fulmina, & vulnera cordi meo inflicta: totus quantus in lachrymas diffluxi; plus roboris habue-

runt ad me commovendum, ut commissos errores detestarer, hæ Christi monentis blandæ querelæ, quàm Angeli exprobrantis minæ severæ.

Credebam tandem clavum immobiliter esse fixum, tandem omne relabendi periculum esse sublatum, sed decepi me ipsum. O incredibilem perversitatem meam, quam nec terrores dæmonis, nec minæ Angeli, nec miserantis Christi prodigiosæ, & paterni amoris plenæ querelæ expugnare potuerunt, ut ad frugem redirem, & desertâ perditionis viâ salutis viam ingrederer! O imperceptibilem & diverso Christi Redemptoris, verè boni Pastoris, & Salvatoris mei benignitatem, & pietatem, qui ut perditam oviculam ad suam caulam reduceret, hunc ultimum admovit arietem.

Vix aliquot effluxerunt horæ, cùm ego concinnandæ Concioni intentus, mensulæ assidens, ad portam crebris ictibus pulsari audio; assurgo, per fenestram prospicio, & elegantem, accinctum gladio juvenem conspicio, qui pelvim argenteam pretiosâ mappâ tectam ferebat. Credens ego servulum ab amicorum aliquo cum donario missum, in meum cubiculum admisi. Ille sublatâ mappâ profert calicem; ex eo hostiam extrahit, quam dextrâ manu intra pollicem, & indicem tenens, ita me alloquitur: Cerne infelix, cerne miser,

&

& adora in hoc pane consecrato illum Deum, quem toties contempstisti, conculcâsti: En ille Deus est, qui te tam suaviter ad aram sub similibus speciebus allocutus est; sed quia tu mortalium ingrâtissime, abundantia suæ misericordiæ, & tennerrimæ benignitatis tam protervè abusus es, nunc per os meum tibi loquitur voce terribili Justitiæ, & te justè propter tua innumera, & nefanda scelera, tuamque pertinaciam condemnat ad mortem temporalem, & æternam, corporis & animæ. Reposito in calicem pane Eucharistico evaginat gladium, & in me, flexis genibus adhuc sacram hostiam adorantem, irruere parat, ictu unico vitæ filum præcisurus. Pavore extremo conterritus, in ejulatum erupi, opem Virginæ Matris, peccatorum Refugii altum inclamans, spondens, ac sanctè jurans, emendationem seriam certò secuturam. Hæc audiens Angelus, quem sub hac juvenis forma latuisse credo, impetum cohibuit, brachium retraxit, subjungens: in gratiam Beatissimæ Virginis, cujus encomia, & laudes sæpius facundè deprædicâsti, novum tibi tempus ad agendam pœnitentiam indulgetur, hac tamen conditione, ut sine omni mora operi manum adjicias; sin; periisti. Mox in auram abiit Angelus cum omni sua pretiosa, & sacra supellectile.

Ego substiti aliquamdiu extra me raptus

(K 6)

tus

tus, & mei impos: discusso tandem pavore & stupore, mihi restitutus, consilium & opem imploraturus ad sanctum vestrum Generalem Borgiam confugi, obfirmatō animō, sub ejus imperio, & directione in suo sacro Ordine vitam longē aliam ducendi, dummodo me, id unum demissimè, & ardentissimè flagitantem inter suos subditos, quamvis indignum, admittere dignatus fuerit. Tu Reverende Pater, qui me tam patientibus, & benignis auribus excepisti, hæc omnia ad illum perfer, & subinde mihi responsum suo tempore, sed brevī refer.

Pater Acoſta bene sperare, in suo proposito inconcuſſè perseverare & domum tantisper reverti jussam, deseruit. Interim ad Borgiam se confert, audita, ut jussus fuerat, fideliter narrat, desideria pœnitentis exponit: post collata inter se consilia, statutum est, suadendum ipſi esse, ut Ordinem Religiosum amplectatur exterioribus corporis austeritatibus ex suo instituto magis deditum: Consilium Borgiæ amplexus, & in illum Ordinem admissus, variis asperitatibus armatam pœnitentiam constans, & nunquam ampliùs titubans in arrepto proposito, cum summa omnium ædificatione protraxit, & in ea usque ad finem perseveravit, relictâ post se omnibus optimè fundata spe adeptæ salutis.

Histo.

Historia decima sexta

*Pro decima sexta Meditatione.*De Christo in Horto Gethsemani
sudante.

VEhementer miror, quòd militum & satellitum turmæ ausæ fuerint manus violentas in Christum injicere, eumque capere, postquam stupendo prodigio in eodem horto Gethsemani tribus non amplius syllabis prolatis: *Ego sum*, eos resupinavit, & in terram prostravit omnes. Fierine potuit, ut insana illa lictorum colluvies, quæ unico halitu displosa, & terræ allisa est, animos resumeret, & tanto furore Christum invaderet, quin justo terrore absterrentur, ne tot fulmina ex Christi ore prorumperent ipsos absumptura, quot verba.

S. Leo ex hac satellitum dejectione argumentum sumit, quid effectura sit in extremo judicii die Divina omnipotens, & ad justum furorem concitata Christi Majestas in tribunali justitiæ sublimis: *Quid poterit Majestas Christi judicatura, si hoc potuit humilitas judicanda?* Debuerat fax, & grex ille lictorum se post tale prodigium ad pedes Christi demittere, illum pro omnipotente Deo agnoscere

fcere